

РОЗ'ЯСНЕННЯ

щодо соціальних гарантій військовослужбовцям, які беруть участь в антитерористичній операції, та призваним під час мобілізації

Права громадян, які призвані під час мобілізації, та беруть участь в антитерористичній операції:

1) Отримувати **грошове забезпечення** в повному обсязі, з урахуванням всіх надбавок та премій, на рівні військовослужбовців контрактної служби (відповідно до посад та військових звань), а не на рівні військовослужбовців строкової служби, як передбачалося раніше;

Довідково:

У відповідності до постанови Кабінету Міністрів України «Питання грошового забезпечення військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період» від 09.04.2014 № 111 грошове забезпечення зазначеній категорії військовослужбовців виплачується у порядку та розмірах, установлених для військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом.

2) Використовувати весь **комплекс гарантій** соціального і правового захисту, встановлених законодавством як для військовослужбовців;

Довідково:

Військовозобов'язані, які були призвані на військову службу під час мобілізації, в особливий період, набувають нового юридичного статусу — військовослужбовці, внаслідок чого на них розповсюджуються пільги, передбачені Законами України «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про соціальний і правовий статус військовослужбовців і членів їх сімей», та інших нормативно-правових актів.

Час перебування громадян України на військовій службі зараховується до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Держава гарантує військовослужбовцям достатнє матеріальне (продовольче, речове), грошове забезпечення (компенсацією за піднайом жилого приміщення), охорону здоров'я та безоплатне лікування.

Держава забезпечує соціальну та професійну адаптацію військовослужбовців, які звільняються з військової служби.

3) За всіма громадянами, які призвані під час мобілізації на військову службу, гарантовано **зберігаються місце роботи, посада, середній заробіток** на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності. Одночасно вони отримують грошове забезпечення як військовослужбовці;

Довідково:

Згідно частини другої, третьої статті 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» за громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, **зберігаються місце роботи (посада), середній заробіток** на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності (зімни внесені Законом України від 27.03.14 № 1169-VII, які набрали чинності з 01.04.14)

Також внесено зміни до статті 119 Кодексу законів про працю України:

Працівникам, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, гарантується збереження місця роботи, посади і середнього заробітку.

З метою безумовного виконання законодавства в сфері оборони, мобілізації та захисту прав громадян України, які призвані під час мобілізації постановою Верховної Ради України від 06.05.2014 № 1238-VII «Про додаткові заходи щодо зміцнення обороноздатності та безпеки держави» доручено Генеральному прокурору України перевірити факти звільнення з роботи та відмови у виплаті заробітної плати громадянам, призваним на військову службу в зв'язку з мобілізацією. У разі вчинення керівникам підприємств вищезазначених фактів військовозобов'язаним необхідно звернутися до органів прокуратури.

4) Нараховується **одноразова грошова допомога**, яка буде виплачуватися на день демобілізації;

Довідково:

Пункт 2 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»:

Військовослужбовцям, які були призвані на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, виплата **одноразової грошової допомоги**, передбаченої цим пунктом, здійснюється за період такої служби з дня їхнього зарахування на службу без урахування періоду попередньої військової служби, на якій вони перебували у мирний час, за винятком тих осіб, які при звільненні з військової служби у мирний час не набули права на отримання такої грошової допомоги. Зазначена допомога виплачується на день демобілізації таких військовослужбовців. Умови та порядок виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, визначаються Кабінетом Міністрів України.

5) збережено **право на підприємницьку діяльність** для приватних підприємців, при їх призові на військову службу під час мобілізації. При цьому державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців не припиняється;

Довідково:

Кодекс законів про працю України стаття 49-2 :

Вимоги частин першої — третьої цієї статті не застосовуються до працівників, які вивільняються у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, пов'язаних з виконанням заходів під час мобілізації, на особливий період.

не припиняється виплата пенсій пенсіонерам, у разі призову їх на військову службу під час мобілізації, на особливий період на час такої служби;

б) збережено **розміру пенсій** офіцерам запасу, які призвані під час мобілізації. При демобілізації цим офіцерам пенсія буде збільшена з урахуванням нових посад, військових звань та додаткової вислуги років. Якщо ж новий розмір пенсії у офіцерів буде нижчим за

розмір, який вони отримували в мирний час, виплата їм пенсії здійснюється у раніше встановленому розмірі.

Довідково:

Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» стаття 2 після:

Пенсіонерам з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, у разі призову їх на військову службу під час мобілізації, на особливий період до Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної спеціальної служби транспорту, на службу до органів внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, органів та підрозділів цивільного захисту, податкової міліції та Державної кримінально-виконавчої служби України виплата пенсій на час такої служби не припиняється. Після звільнення із служби цих осіб виплата їм пенсій здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років на день їх демобілізації. Якщо новий розмір пенсії у цих осіб буде нижчим за розмір, який вони отримували в мирний час, виплата їм пенсії здійснюється у розмірі, який вони отримували на день призову на службу у зв'язку з мобілізацією.

7) Право на виплату **одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця або втрати працездатності.**

Довідково:

Правові підстави:

- Стаття 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;

Постанови Кабінету Міністрів України:

- від 21 лютого 2007 р. № 284 (на період з **10.05.06** по **31.12.06** виходячи з трьох складових грошового забезпечення (оклад за військовим званням, посадовий оклад та процентна надбавка за вислугу років);
- від 28 травня 2008 р. № 499 (на період з **01.01.07** по **31.12.13** виходячи з усього грошового забезпечення);
- від 25 грудня 2013 р. № 975 (з **01.01.14** виходячи з прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який визначається законодавством (на цей час 1218 грн.).

Одноразова грошова допомога призначається і виплачується:

а) військовослужбовцю, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого ним під час виконання обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням ним обов'язків військової служби, чи встановлення інвалідності особі після її звільнення з військової служби внаслідок зазначених причин, у розмірі:

- **250-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи;**

- **200-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи;**
- **150-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи;**

б) військовослужбовцю, інвалідність якого настала в період проходження військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням ним військової служби, або встановлення особі, звільненій з військової служби, інвалідності не пізніше ніж через три місяці після звільнення її з військової служби чи після закінчення тримісячного строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження зазначеної служби, у розмірі:

- **120-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи;**
- **90-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи;**
- **70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи;**

в) військовозобов'язаному або резервісту, якого призвано на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного військовозобов'язаному чи резервісту під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, або не пізніше ніж через три місяці після закінчення зборів, проходження служби у військовому резерві, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження таких зборів, служби у військовому резерві, у розмірі:

- **120-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи;**
- **90-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи;**
- **70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи.**

У разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності одноразова грошова допомога виплачується залежно від ступеня втрати працездатності, який встановлюється медико-соціальними експертними комісіями, у розмірі, що визначається у відсотках від:

- **70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності, — військовослужбовцю, який отримав поранення (контузю, травму або каліцтво) під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності;**

- **50-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності, — військовослужбовцю строкової військової служби, який отримав поранення (контузію, травму або каліцтво) у період проходження ним строкової військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності;**

50-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності, — військовозобов'язаному або резервісту, якого призвано на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, який отримав поранення (контузію, травму або каліцтво) під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення йому інвалідності.

Таким чином, на цей час розмір допомоги не залежить від військового звання, посадового окладу та вислуги років військовослужбовця, що є соціально справедливим.

Для всебічного розгляду документів щодо призначення допомоги наказом Міністра оборони України від 12.04.07 № 168 визначено склад постійно діючої комісії з розгляду питань, пов'язаних із призначенням і виплатою одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті), каліцтва або інвалідності військовослужбовців та інвалідності осіб, звільнених з військової служби.

7) Дострокове присвоєння військових звань

З метою заохочення військовослужбовців, які залучаються до проведення антитерористичної операції, Президентом України 19 травня 2014 року видано Указ № 480, згідно з яким, зокрема, Міністерству оборони України дозволено під час проведення антитерористичної операції присвоювати в порядку заохочення військовослужбовцям — учасникам антитерористичної операції **чергові військові звання** до полковника (капітана 1 рангу) включно незалежно від займаної посади та строків вислуги у відповідному званні.

8) Статус учасника бойових дій

Військовослужбовці Збройних Сил України, які брали участь в антитерористичній операції, відповідно до пункту 19 статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» отримують статус учасника бойових дій».

Учасникам бойових дій згідно зі статтею 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» надаються понад **20** різних **видів пільг**, найбільш важливими з яких є такі:

- безплатне одержання лікарських засобів за рецептами лікарів, першочергове безплатне зубопротезування, безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням; користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи; першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах та першочергова госпіталізація; виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати;
- 75-процентна знижка квартирної плати та вартості комунальних послуг; позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів

- безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості; безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом;
- використання чергової щорічної відпустки у зручний час, а також одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік; переважне право на залишення на роботі;
- першочергове забезпечення жилою площею. Учасники бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік. Першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, одержання позики на будівництво з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва;
- щорічна разова грошова допомога до 5 травня.

Відповідно до статей 10 та 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» відповідні пільги отримують також **особи, на яких поширюється чинність зазначеного Закону**, до яких відносяться, зокрема:

- сім'ї військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, одержаного в період проходження військової служби;
- дружини (чоловіки) померлих учасників бойових дій, визнаних за життя інвалідами, які не одружилися вдруге;
- діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною формою навчання у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах.

9) Допомога на поховання

Відповідно до пункту 4 статті 15 [Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»](#) батькам та неповнолітнім дітям, а також дітям — інвалідам з дитинства (незалежно від їх віку) військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження військової служби, державою виплачується одноразова грошова компенсація в розмірі суми державного страхування військовослужбовців з урахуванням коефіцієнта індексації грошових доходів.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про поховання та похоронну справу» поховання учасників бойових дій здійснюється безоплатно для виконавця волевиявлення померлого або особи, яка зобов'язалася поховати померлого. При цьому згідно зі статтею 15 цього закону Збройні Сили України мають надавати допомогу в проведенні поховання померлих сім'ям, батькам або іншим особам, які зобов'язалися поховати померлих військовослужбовців, які померли під час проходження служби (виконання службових обов'язків), компенсують матеріальні витрати на ритуальні послуги та на спорудження надгробків.

Згідно пункту 7 Постанови Кабінету Міністрів України від 22.05.2000 № 829 «Про грошове забезпечення військовослужбовців» сім'ям і батькам військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, надається допомога в проведенні поховання і компенсування матеріальних витрат на ритуальні послуги та спорудження надгробків у розмірі 500 гривень.

10) **гарантії соціального захисту членам сімей військовослужбовців**, осіб, звільнених з військової служби, інших осіб, які мають право на пенсію

Довідково:

Внесено зміни до статті 36 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (набирають чинності з 01.01.15) згідно з якими:

Членам сімей військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби, інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті Батьківщини, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи або виконанні інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях та підпільних організаціях і групах, визнаних такими законодавством України, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи участю у бойових діях у мирний час, які є непрацездатними та перебували на утриманні загиблого (померлого) годувальника (при цьому дітям та іншим особам, зазначеним в абзаці другому статті 30 цього Закону, незалежно від того, чи перебували вони на утриманні загиблого (померлого) годувальника, — **70 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника** на одного непрацездатного члена сім'ї. Якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсія призначається у розмірі 90 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподіляється між ними рівними частками, але не менше ніж 40 процентів на кожного непрацездатного члена сім'ї. У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків

Також передбачено, що особи, яким раніше призначено пенсію в разі втрати годувальника відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», мають право на перерахунок пенсії з урахуванням положень цього Закону.

Крім того, 20 травня 2014 року Верховною Радою України прийнято в другому читанні проект **Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації»** (реєстраційний № 4785 від 28.04.2014), яким передбачено:

- поширення дії Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації» від 27.03.14 № 1169-VII щодо норм соціального захисту на всіх осіб, які були призвані на військову службу під час мобілізації після набрання ним чинності, зокрема тих, що були призвані на військову службу з **18.03.2014** по 01.04.2014;
- надання військовослужбовцям, після проходження військової служби за призовом під час мобілізації, переважного права залишитися на військовій службі на попередній або за їх згодою на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді;
- врегулювання питання щодо виплат соціальної допомоги військовослужбовцям — жінкам, які були звільнені під час мобілізації;
- звільнення від нарахування штрафних санкцій військовослужбовців, а також військовозобов'язаних, які призвані під час мобілізації на військову службу, з боку підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також фізичних осіб у зв'язку з несвоєчасною оплатою фінансових зобов'язань (кредитів, іпотек тощо) на

особливий період. Крім того, відсотки за користування кредитом не нараховуються;

- врегулювання питання щодо поновлення студентів у відповідному вищому навчальному закладі після демобілізації та продовження їх безоплатного навчання, на той термін, що залишився до кінця чергового періоду навчання і був завчасно оплачений ними до призову;
- громадянам України надається можливість добровільно укласти контракт на проходження військової служби в особливий період (на особливий період, але не менше одного місяця) з подальшим залишенням на військовій службі і в мирний час;
- визначення порядку виплат працівникам, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, середнього заробітку за рахунок коштів Державного бюджету України;
- надання права командирам військових частин надавати військовослужбовцям відпустки за сімейними обставинами в особливий період;
- звільнення від відповідальності за корупційні правопорушення військовослужбовців служби за призовом під час мобілізації, на особливий період по відношенню до їх підприємницької діяльності;
- скорочення термінів прийняття громадян на військову службу за контрактом в особливий період шляхом спрощення процедур проведення спеціальних перевірок;
- визначення порядку проходження військової служби для громадян, призваних на військову службу за призовом осіб офіцерського складу;
- розширення переліку підстав для звільнення військовослужбовців з військової служби за етапами особливого періоду;
- звільнення від призову на строкову військову службу громадян України, які виконали обов'язки служби у військовому резерві протягом двох контрактів;
- продовження терміну перебування на військовій службі за призовом під час мобілізації, на особливий період — до досягнення граничного віку перебування в запасі;
- визначення підстав звільнення з військової служби в особливий період;
- впорядкування термінів проходження зборів військовозобов'язаними (до п'яти разів строком до двох місяців кожного разу);
- встановлення, що призов на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, не є підставою припинення трудового договору;
- звільнення від спеціальної перевірки громадян, які призиваються на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період;
- підвищення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію;
- звільнення фізичних осіб-підприємців, які призвані під час мобілізації, від сплати єдиного соціального внеску на особливий період.

Перелік соціальних гарантій учасникам Антитерористичної операції

№ п/п	Назва пільги	Нормативно — правовий акт в якому передбачена пільга (зміст пільги)
1.	Право на отримання пенсії пенсіонерам з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, у разі призову їх на військову службу під час мобілізації, на особливий період до	Внесені зміни у Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» 1) статтю 2 після частини другої доповнено новою частиною такого змісту:

	Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань.	«Пенсіонерам з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, у разі призову їх на військову службу під час мобілізації, на особливий період до Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної спеціальної служби транспорту, на службу до органів внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, органів та підрозділів цивільного захисту, податкової міліції та Державної кримінально-виконавчої служби України виплата пенсій на час такої служби не припиняється. Після звільнення із служби цих осіб виплата їм пенсій здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років на день їх демобілізації. Якщо новий розмір пенсії у цих осіб буде нижчим за розмір, який вони отримували в мирний час, виплата їм пенсії здійснюється у розмірі, який вони отримували на день призову на службу у зв'язку з мобілізацією».
2.	Збереження місця роботи (посади), середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності"	Стаття 39 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" (доповнено частиною другою); Стаття 119 Кодексу законів про працю України (доповнено частиною третьою) такого змісту: За громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, зберігаються місце роботи (посада), середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності «
3.	Державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців не припиняється	В Законі України «Про військовий обов'язок і військову службу» статтю 39 доповнено частиною третьою такого змісту: За громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, не припиняється державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців.
4.	Одноразова грошова допомоги на день демобілізації	Пункт 2 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист

		<p>військовослужбовців та членів їх сімей» доповнено абзацом такого змісту: "Військовослужбовцям, які були призвані на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, виплата одноразової грошової допомоги, передбаченої цим пунктом, здійснюється за період такої служби з дня їхнього зарахування на службу без урахування періоду попередньої військової служби, на якій вони перебували у мирний час, за винятком тих осіб, які при звільненні з військової служби у мирний час не набули права на отримання такої грошової допомоги. Зазначена допомога виплачується на день демобілізації таких військовослужбовців. Умови та порядок виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, визначаються Кабінетом Міністрів України«. (Порядок та розміри поки не розроблено)</p>
5.	<p>Право на грошове забезпечення військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації</p>	<p>Постанова КМУ 09.04.2014 № 111; Військовослужбовцям, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, грошове забезпечення виплачується в порядку та розмірах, установлених для осіб офіцерського складу, осіб рядового сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом.</p>
6.	<p>Надання військовослужбовцям що брали участь в АТО статусу учасника бойових дій</p>	<p>Зміни внесені у частину першу статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» Військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особи рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також брали участь в антитерористичній операції. Перелік осіб, які є учасниками бойових дій та брали участь в</p>

		антитерористичній операції, визначається Кабінетом Міністрів України».
7.	Допомога в проведенні похорону і компенсація матеріальних витрат на ритуальні послуги та на спорудження пам'ятників у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України. Розмір допомоги 500 грн.	Пункт 4 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» ; Батькам та неповнолітнім дітям, а також дітям — інвалідам з дитинства (незалежно від їх віку) військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження військової служби, державою виплачується одноразова грошова компенсація в розмірі суми державного страхування військовослужбовців з урахуванням коефіцієнта індексації грошових доходів. У Постанові КМУ від 22.05.2000 № 829 «Про грошове забезпечення військовослужбовців» Визначено розмір допомоги: Військовим формуванням, Державній спеціальній службі транспорту надавати сім'ям і батькам військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, допомогу в проведенні поховання і компенсувати матеріальні витрати на ритуальні послуги та спорудження надгробків у розмірі 500 гривень.
8.	Право членів сімей військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби, інших осіб які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті Батьківщини на отримання пенсії у розмірі 70 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника на одного непрацездатного члена сім'ї.	У статті 36 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» Передбачено: Членам сімей військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби, інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті Батьківщини, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи або виконанні інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях та підпільних організаціях і групах, визнаних такими законодавством України, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи участю у бойових діях у мирний час, які є непрацездатними та перебували на утриманні загиблого (померлого) годувальника (при цьому дітям та іншим особам, зазначеним в абзаці другому

		<p>статті 30 цього Закону, незалежно від того, чи перебували вони на утриманні загиблого (померлого) годувальника, — 70 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника на одного непрацездатного члена сім'ї. Якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсія призначається у розмірі 90 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподіляється між ними рівними частками, але не менше ніж 40 процентів на кожного непрацездатного члена сім'ї. У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків</p>
9.	<p>Одноразова грошова допомога у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві У разі загибелі : 609 тис грн.(з 01.01.14); 625 тис.грн. (з 01.07.14) 650,5 тис грн. (з 01.10.14)</p>	<p>Постанова КМУ від 25.12.13 № 975 «Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві» Одноразова грошова допомога призначається і виплачується: 1) військовослужбовцю, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого ним під час виконання обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням ним обов'язків військової служби, чи встановлення інвалідності особі після її звільнення з військової служби внаслідок зазначених причин, у розмірі: 250-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи (304,5 тис.грн.) 200-кратного прожиткового мінімуму, встановленого</p>

		<p>законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи (243,6 тис грн.) 150-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи (182, 7 тис.грн.) 2) військовослужбовцю, інвалідність якого настала в період проходження військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням ним військової служби, або встановлення особі, звільненій з військової служби, інвалідності не пізніше ніж через три місяці після звільнення її з військової служби чи після закінчення тримісячного строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження зазначеної служби, у розмірі: 120-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи (146,2 тис.грн.) 90-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи (109,6 тис. грн.) 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи (85,3 тис. грн.) 3) військовозобов'язаному або резервісту, якого призвано на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного військовозобов'язаному чи резервісту під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, або не пізніше ніж через три місяці після закінчення зборів, проходження служби у військовому резерві, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження таких</p>
--	--	--

		<p>зборів, служби у військовому резерві, у розмірі: 120-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності I групи ((146,2 тис.грн.) 90-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності II групи (109,6 тис. грн.) 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності, — у разі встановлення інвалідності III групи (85,3 тис. грн.) 7.</p> <p>У разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності одноразова грошова допомога виплачується залежно від ступеня втрати працездатності, який встановлюється медико-соціальними експертними комісіями, у розмірі, що визначається у відсотках від: 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності, — військовослужбовцю, який отримав поранення (контузію, травму або каліцтво) під час виконання обов’язків військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (85,3 тис.грн.) 50-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності, — військовослужбовцю строкової військової служби, який отримав поранення (контузію, травму або каліцтво) у період проходження ним строкової військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (60,9 тис. грн.)</p>
10	<p>Надання права на отримання позачергових військових звань</p>	<p>Указ Президента України від 19.05.2014 «Про заохочення військовослужбовців — учасників антитерористичної операції» Дозволити Міністерству оборони України, Головному управлінню Національної гвардії України, Службі безпеки України,</p>

		Адміністрації Державної прикордонної служби України, Управлінню державної охорони України під час проведення антитерористичної операції присвоювати в порядку заохочення військовослужбовцям — учасникам антитерористичної соціальних гарантій операції чергові військові звання до полковника (капітана 1 рангу) включно незалежно від займаної посади та строків вислуги у відповідному званні.
11	Надбавка за виконання особливо важливих завдань під час проходження служби у розмірі 100%	Наказ МОУ від 19.05.2014 № 325 «Про внесення змін до наказу МОУ від 14.04.14 № 240» Передбачена надбавка за виконання особливо важливих завдань під час проходження служби (у відсотках посадового окладу за військовим званням та надбавки за вислугу років) військовослужбовцям що залучаються Антитерористичним центром та його координаційними групами при регіональних органах СБУ до проведення заходів щодо запобігання терористичним проявам та їх припинення, за період виконання ними спеціальних завдань, пов'язаних з антитерористичною діяльністю — 100%
12	Медичне забезпечення	Постанова ВРУ від 29.05.14 № 1286 -VII «Про забезпечення належним медичним обслуговуванням учасників бойових дій, які зазнали порань під час проведення антитерористичної операції (АТО) на Сході України 2014» Згідно з постановою, «Військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особи рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищаючи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції і зазнали поранень, контузій чи іншого ушкодження здоров'я, мають право на безоплатне медичне обслуговування

		(лікування, диспансеризацію, медичну реабілітацію та ін.) в клінічній лікарні „Феофанія“ Державного управління справами». Постановою передбачено, що медична допомога зазначеним особам надається закладами охорони здоров'я невідкладно.
	Винагорода в розмірі 100 відсотків місячного грошового забезпечення та заробітної плати	Постанова КМУ від 04.06.14 № 158 Установити, що за безпосередню участь в антитерористичних операціях, здійсненні заходів із забезпечення правопорядку на державному кордоні, відбиття збройного нападу на об'єкти, що охороняються військовослужбовцями, звільнення цих об'єктів у разі захоплення або спроби насильного заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою військовослужбовцям, у тому числі строкової військової служби, особам рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, водіям автотранспортних засобів Національної гвардії і Державної прикордонної служби починаючи з 1 травня 2014 р. виплачується винагорода в розмірі 100 відсотків місячного грошового забезпечення та заробітної плати, але не менш ніж 3000 гривень, у розрахунку на місяць

Проекти НПА що встановлюють соціальні гарантії учасникам антитерористичної операції

№ п/п	Назва пільги	№ Проекту НПА, назва НПА в якому передбачена пільга
1.	Зупинення скорочення чисельності, обмеження комплектування або фінансування Збройних Сил України, інших військових формувань чи правоохоронних органів спеціального призначення	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) Частина восьма статті 4 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» На час особливого періоду дія будь-яких прийнятих до настання цього періоду нормативно-правових актів, що передбачають скорочення чисельності, обмеження комплектування або фінансування Збройних Сил України, інших

		військових формувань чи правоохоронних органів спеціального призначення, зупиняється
2.	Компенсація шкоди, завданої транспортним засобам внаслідок їх залучення під час мобілізації	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) статті 21 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» Порядок компенсації шкоди, завданої транспортним засобам внаслідок їх залучення під час мобілізації, визначається Кабінетом Міністрів України
3.	Збільшено перелік підстав звільнення під час дії особливого періоду з військової служби	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) статті 26 частина 8 Закону України «Про військовий обов'язок та військову службу» Під час дії особливого періоду з військової служби звільняються військовослужбовці: 1) під час проведення мобілізації: а) жінки, які мають дитину (дітей) віком до 16 років, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу; б) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби в мирний час, обмежену придатність у воєнний час, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу; в) у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку; г) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі або позбавлення військового звання; д) через такі сімейні обставини або інші поважні причини: виховання матір'ю (батьком) — військовослужбовцем, яка (який) не перебуває у шлюбі, дитини або кількох дітей, які з нею (з ним) проживають, без батька (матері); утримання матір'ю (батьком) — військовослужбовцем, яка (який) не перебуває у шлюбі, повнолітньої дитини віком до 23 років, якщо вона (він) є інвалідом I чи II групи; необхідність постійного стороннього догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, що підтверджується відповідним медичним висновком медико-соціальної експертної комісії для осіб віком понад 18 років чи лікарсько-консультативної комісії для осіб до 18 років; наявність у військовослужбовця трьох і більше дітей; е) у зв'язку з проведенням організаційних заходів у порядку, визначеному Генеральним штабом Збройних Сил України, за

		<p>умови завершення виконання визначених завдань; є) через службову невідповідність (осіб рядового складу), у разі невиконання службових обов'язків; 2) під час воєнного стану: а) які досягли граничного віку перебування військовозобов'язаних у запасі, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду; б) визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку; в) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі; 3) після прийняття рішення про демобілізацію: а) призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, а також які вислужили встановлені строки строкової військової служби, військової служби за призовом осіб офіцерського складу, у строки, визначені рішенням Президента України; б) у зв'язку із закінченням строку контракту, укладеного під час особливого періоду, та небажанням проходити військову службу за новим контрактом»;</p>
4.	Грошові виплати резервістам	<p>Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) стаття 29 Закону України «Про військовий обов'язок та військову службу» Резервістам на весь час виконання ними обов'язків служби у військовому резерві здійснюються грошові виплати із розрахунку до двох мінімальних заробітних плат на місяць за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України та інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями</p>
5.	Збереження місця роботи, посада і середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності	<p>Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) Стаття 119 Кодексу законів про працю За працівниками, призваними на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності. Виплата в межах середнього заробітку</p>

		проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України
6.	Право на отримання академічної відпустки	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) У частині другій статті 45 Закону України «Про вищу освіту) після слів «за станом здоров'я» доповнити словами «проходженням військової служби в особливий період, призовом на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та на строкову військову службу»; доповнити абзацом другим такого змісту: «Після закінчення академічної відпустки особи, які перервали навчання, поновлюються на навчанні без стягнення плати за перерваний та оплачений строк навчання».
7.	Переважне право на укладення контракту на проходження військової служби після завершення особливого періоду	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) стаття 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Військовослужбовці, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період, мають переважне право на укладення контракту на проходження військової служби після завершення особливого періоду
8.	Право на отримання відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин	Проект № 4785 від 19.05.2014 (підготовлено до другого читання у ВРУ) стаття 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» В особливий період за рішенням командира (начальника) військової частини військовослужбовцям можуть надаватися відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин із збереженням грошового забезпечення тривалістю не більш як 10 календарних днів
9.	Штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом не нараховуються	Проект № 4785 від 19.05.2014 (прийнято ВРУ 20.05.14 подано на підпис Президенту України) стаття 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Військовослужбовцям з початку і до закінчення особливого періоду, а резервістам та військовозобов'язаним — з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед

		підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом не нараховуються
10.	Надається відстрочка по виконанню зобов'язань за кредитними та іпотечними зобов'язаннями, нарахування відсотків, штрафів, пені, інших обов'язкових платежів за такими зобов'язаннями припиняється, до моменту демобілізації таких громадян	Проект № 4710 від 15.04.14 Зміни у Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» Громадянам України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, банками, фінансовими установами надається відстрочка по виконанню зобов'язань за кредитними та іпотечними зобов'язаннями, нарахування відсотків, штрафів, пені, інших обов'язкових платежів за такими зобов'язаннями припиняється, до моменту демобілізації таких громадян, строк дії таких зобов'язань продовжується на строк мобілізації, відповідно до цього Закону
11.	Не припиняється державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців.	Проект № 4710 від 15.04.14 Зміни у Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» За громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, не припиняється державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців. У випадку нездійснення ними підприємницької діяльності на час мобілізації, нарахування податків та зборів таким фізичним особам — підприємцям не здійснюється. Крім інших виплат, таким особам додатково нараховується мінімальна заробітна плата
12.	При поновленні на роботі таких працівників, у тому числі державних службовців, спеціальні перевірки або будь-які додаткові процедури та перевірки не проводяться	Проект № 4710 від 15.04.14 Зміни у частину 3 статті 119 Кодексу законів про працю При поновленні на роботі таких працівників, у тому числі державних службовців, спеціальні перевірки або будь-які додаткові процедури та перевірки не проводяться
13.	Винагорода за безпосередню участь а АТО (ведення бойових дій) у розмірі 20 посадових окладів	Проект Винагорода за безпосередню участь а АТО (ведення бойових дій) 20 посадових окладів у розрахунку на місяць (розмір і порядок виплати встановлюється Міністерством оборони, МВС, Держприкордонслужбою, СБУ, Службою зовнішньої розвідки за погодженням з Міністерством соціальної політики та Міністерством фінансів) розповсюджується на військовослужбовців які безпосередньо брали участь в АТО (ведення бойових дій)